

Scott Ritter: RUSKÁ „CESTA VYKOUPENÍ“.

Nic nedokázalo zlomit odhodlání obyvatel Krymu

- CZ24 News | 28. února 2024

RUSKO: Úmyslné zanedbávání, následovaná blokáda a nyní válka nedokázaly zlomit odhodlání obyvatel poloostrova.

Vzhledem k tomu, že se ruská vojenská operace proti Ukrajině blíží ke svému třetímu roku, soustředění na probíhající konflikt umožnilo, aby další výročí zůstalo relativně nepovšimnuto – je to již přibližně deset let od násilných událostí na kyjevském náměstí Majdan, které uvedly do pohybu okolnosti, jež urychlily současný konflikt.

V průběhu pěti dnů, od 18. do 23. února 2014, se neonacističtí provokatéři ze strany Svoboda (Všeukrajinský svaz „Svoboda“) a Právěho sektoru, koalice krajně pravicových ukrajinských nacionalistů, kteří se hlásí k politickému učení Stepana Bandery a Organizace ukrajinských nacionalistů, zapojili do cíleného násilí proti vládě prezidenta Viktora Janukovyče. Jeho cílem bylo odstavit ho od moci a nahradit ho novou, Spojenými státy podporovanou vládou. Byli úspěšní; Janukovyč 23. února 2014 uprchl do Ruska.

Krátce poté podniklo převážně ruskojazyčné obyvatelstvo Krymu kroky k odtržení od nové ukrajinské nacionalistické vlády v Kyjevě. Autonomní republika Krym a město Sevastopol, které byly v té době právně považovány za součást Ukrajiny, uspořádaly 16. března 2014 referendum o tom, zda se připojit k Rusku, nebo zůstat součástí Ukrajiny. Více než 97 % odevzdaných hlasů se vyslovilo pro připojení k Rusku. O pět dní později, 21. března, se Krym formálně stal součástí Ruské federace.

Severní krymský kanál poté, co Ukrajina zablokovala přívod vody.

Krátce poté Ukrajina postavila betonovou hráz na Severokrymském kanálu, vodovodu ze sovětské

éry, který dopravoval vodu z řeky Dněpr a který zajišťoval přibližně 85 % zásobování poloostrova vodou. Tím Ukrajina fakticky zničila krymské zemědělství. V listopadu 2015 pak ukrajinští nacionalisté vyhodili do povětří sloupy elektrického vedení z Ukrajiny na Krym, čímž poloostrov postihl výpadek proudu, který si vyžádal vyhlášení výjimečného stavu regionální vládou.

Ukrajinský útok na krymskou vodu a elektřinu byl jen pokračováním neúcty ke krymskému obyvatelstvu během více než dvou desetiletí, kdy Kyjev poloostrov ovládal. Místní ekonomika stagnovala a proruští obyvatelé byli vystaveni politice totální ukrajinizace. Celkově byl hrubý regionální produkt (GRP) Krymu hluboko pod průměrem Ukrajiny (v roce 2000 o 43,6 % nižší a v roce 2013 o 29,5 % nižší). Kyjevská vláda se zkrátka nepokusila o žádný smysluplný kulturní ani infrastrukturní rozvoj Krymu. Krymský poloostrov se nacházel ve stavu rozkladu, který měly na svědomí ukrajinské vlády.

Přehrazení Severokrymského kanálu a zničení elektrického přenosového vedení byly jen radikálním projevem lhostejnosti, kterou Kyjev projevil.

V letech, která následovala po návratu poloostrova pod ruskou kontrolu, docházelo k postupnému zlepšování ekonomiky Krymu. Ruská vláda podnikla program v hodnotě 680 milionů dolarů na posílení zásobování vodou, který zahrnoval opravu dlouho zanedbávané infrastruktury, vrtání studní, zvyšování skladovacích kapacit a výstavbu odsolovacích zařízení. Toto úsilí sice nestačilo k záchraně velké části krymského zemědělství, ale zajistilo základní potřeby obyvatelstva. Ruská vláda rovněž vybudovala krymský „energetický most“, kterým položila několik podmořských energetických kabelů přes Kerčský průliv, čímž účinně nahradila ztrátu energie způsobenou zničením ukrajinského elektrického vedení.

Krymský most v noci.

Největším symbolem ruského závazku vůči obyvatelům Krymu však byla výstavba 19 kilometrů dlouhého silničního a železničního mostu za 3,7 miliardy dolarů, který spojuje Krasnodarský kraj na jihu Ruska s Krymským poloostrovem. Tento most je nejdelší v Evropě. Stavba byla zahájena v roce 2016 a pro automobilovou dopravu byl otevřen za něco málo přes dva roky. Stal se symbolem hrdosti ruského lidu a jeho vedení; prezident Vladimir Putin po mostě osobně projel během slavnostního otevření v roce 2018. Pro osobní dopravu byla železniční trať otevřena v roce 2019, pro nákladní dopravu v roce 2020. Výstavba Krymského mostu probíhala současně s budováním Tavridské dálnice, čtyřproudové silnice v délce 250 km za 2,5 miliardy dolarů, která spojuje Krymský most s

městy Sevastopol a Simferopol. Výstavba silnice byla zahájena v roce 2017 a stále pokračuje.

Od roku 2014 do roku 2022 vzrostl počet obyvatel Krymu o více než 200 000 (z 2,28 milionu na téměř 2,5 milionu), protože na Krym přicházely rodiny, které byly nuceny uprchnout před ukrajinským útlakem, a další Rusy přilákaly obchodní příležitosti, které přišly s ekonomickým oživením Krymu. S nárůstem počtu obyvatel přišly i nové investice ruské vlády do škol, silnic, nemocnic a elektráren. S přílivem Rusů na pláže krymského pobřeží vzkvétal cestovní ruch. V Simferopolu bylo vybudováno moderní letiště, které pomáhalo zvládat příliv návštěvníků.

Život na Krymu se začal zlepšovat.

A pak přišla válka.

Jízda přes Krymský most je úchvatným zážitkem. Když přijíždíte v noci z jihoruského Krasnodarského kraje, zaujmou vás světla, která lemují dálnici vedoucí k mostu, zdánlivě nekonečná řada osvětlení. Od dvojího útoku na most ze strany ukrajinské vlády (první 8. října 2022, při němž byla na mostě nastražena bomba v nákladním automobilu, druhý 17. července 2023, při němž byly použity bezpilotní námořní letouny) je však průjezd nyní spojen s rizikovým prvkem, který se projevuje v zavedených zvýšených bezpečnostních opatřeních – bárky a sítě blokující přístupy k vodě a rozsáhlé fyzické kontroly vozidel vjíždějících na most.

Útoků na Krymský most jsem si byl vědom, když jsem přes něj v noci na 14. ledna projížděl, všiml jsem si okamžiku, kdy jsme projížděli místy dvou útoků, při nichž bylo pokaždé shozeno jedno rozpětí dálnice, a skenoval jsem oblohu, zda na ní nejsou stopy po útoku kyjevských raket Storm Shadow britské výroby. Musím přiznat, že jsem si s mírnou úlevou oddechl, když jsme přejeli na krymskou půdu, poprvé poznal každodenní realitu Krymčanů, kteří na ni pohlíží jako na své záchranné lano.

Při sjezdu z mostu se vjíždí na Tavridskou dálnici, kde se po chvíli jízdy na obzoru objeví město Feodosia. Má za sebou bohatou historii trvající více než dvě tisíciletí, během nichž bylo starověkou řeckou kolonií, janovským obchodním přístavem, osmanskou pevností a součástí ruského impéria. Nyní je Feodosia jedním z hlavních cílů ruských turistů a její pobřeží je lemováno hotely a restauracemi. Stejně jako většina Krymu nese i Feodosie jizvy po letech zanedbávání ze strany ukrajinských úřadů – rozpadající se budovy, opuštěné stavby pomalované graffiti a silnice vyžadující opravu. Přesto je to živé město a jeho obyvatelé žijí svým každodenním životem.

Válka se Feodosii nevyhnula. Dne 26. prosince 2023 vypálilo ukrajinské letectvo na Feodosii několik řízených střel Storm Shadow, z nichž některé pronikly ruskou protivzdušnou obranou, zasáhly velkou výsadkovou loď Novočerkassk a rozzářily noční oblohu dramatickou ohnivou koulí. A každý, kdo projíždí Feodosií a jejím okolím, si nemůže nevšimnout přítomnosti ruské obrany.

Pobřeží Černého moře u Feodosie.

Tato realita se dotýká životů všech, kteří zde žijí. Když jedete na severovýchod od Feodosie podél pobřeží Černého moře, přijedete do malé vesnice Batalnoje. Zde se narodil můj hostitel, Alexandr Zyrjanov, generální ředitel rozvojové korporace Novosibirské oblasti. Alexandrova rodina opustila Batalnoje v roce 2007 po nové vlně ukrajinského nacionalistického útlaku, kterou vyvolala takzvaná oranžová revoluce v letech 2004-2005, kdy se ukrajinským prezidentem stal Viktor Juščenko. Když se Alexandr v roce 2014 po připojení Krymu k Rusku do Batalnoje vrátil, nevěděl, co tam najde – jeho rodinný dům byl opuštěný. Místo ruin však našel budovu vymalovanou bezvadnou bílou barvou, jejíž obsah se zachoval v neporušeném stavu. Alexandrovi sousedé, krymskotatarská rodina, jejíž matriarcha Fatima ho jako dítě pomáhala vychovávat, se každý rok snažili dům natřít v očekávání návratu jeho právoplatných majitelů.

Láskyplné pouto mezi Alexandrovou a Fatiminou rodinou bylo zřejmé každému, kdo byl svědkem jejich setkání, jako jsem byl já. Fatima, její manžel a dva synové byli laskavými hostiteli a prostřeli stůl typický pro tatarskou pohostinnost. Fatima a její rodina neměli snadný život – živili se půdou a válka potlačila poptávku po mléku, které Fatima získávala od svých krav, a po zelenině, kterou pěstovala na zahradě. Její synové si mohli najít práci při stavbě dálnice do Tavridy, ale stavba se přesunula blíž k Simferopolu, takže dojíždění bylo neúnosné.

Cítili, jak se jejich dům otřásá, když na Novočerkassk dopadaly ukrajinské rakety, a jejich noci často přerušovaly zvuky ukrajinských dronů létajících nad hlavou a v reakci na to odpálené rakety ruské protivzdušné obrany. Je to těžký život, ještě těžší kvůli zanedbávání, které bylo vesnici prokázáno v době ukrajinské nadvlády.

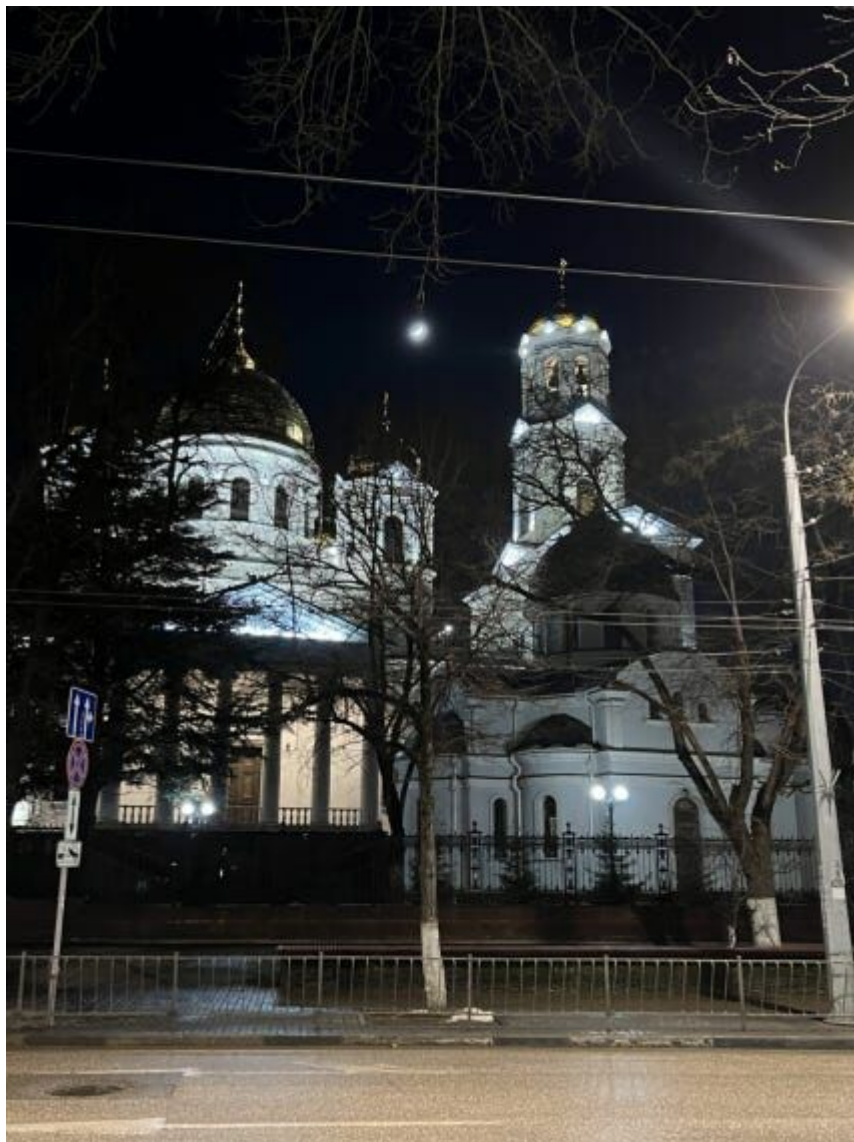
Instalace plynového vedení před domem Fatimy v Batalnoje, leden 2024.

Od doby, kdy Rusové převzali vládu, dochází k postupnému zlepšování situace – byla postavena nová škola <https://youtu.be/HfHmehZADeg> a upraveny některé silnice. Ale když jsem Fatimu v květnu loňského roku navštívil, neměli plyn, kanalizaci a voda jim tekla z iniciativy vesničanů, kteří si vykopali vlastní studnu, přestože na hranici vesnice existoval vodovodní řád. Nyní, v lednu 2024, bylo Batalnoje napojeno na vodovodní řád a do domů ve vesnici se zaváděla infrastruktura pro přivedení plynu.

Stále však chybělo kanalizační vedení.

Na celém Krymu jsou stovky Batalnoyů, malých vesnic a městeček, které nemají při opravách a rozvoji infrastruktury prioritu velkých měst. Ale nezapomíná se na ně – práce v Batalnoje jsou toho důkazem. Jenže pokrok vyžaduje čas, zejména když se snažíme napravit léta ukrajinského zanedbávání a trvající důsledky současného konfliktu. To byl jeden z mnoha bodů, na které mě upozornil šéf Krymské republiky Sergej Aksjonov během našeho setkání 15. ledna 2024.

Sergej Aksjonov, který byl ukrajinským úřadům trnem v oku během 22leté vlády Ukrajiny nad Krymským poloostrovem, je mužem s posláním. Říci, že Krym je jeho vášní, by bylo slabé slovo – Krym je jeho život. Ještě předtím, než si ho Putin vybral do čela Krymské republiky, Aksjonov usilovně pracoval na ochraně ruského charakteru Krymu a snažil se zabránit ukrajinským nacionalistům ve vymazání jeho historie, kultury, jazyka a náboženství.

Sevastopol v noci, 15. ledna 2024.

Dnes, kdy je Krym navrácen Rusku, se Aksjonov zaměřil na úkol zlepšit život občanů Krymu – ruských, tatarských i ukrajinských. Napravit dvě desetiletí zanedbávání je náročný úkol. Udělat to v podmínkách skutečného ekonomického obležení, které na něj po roce 2014 uvalily Ukrajina a Západ, je téměř nemožné. Ale Aksjonov se zabývá nemožným, což je úkol, který je o něco snesitelnější vzhledem k vysoké prioritě, kterou ruská vláda přisuzuje obnovení právoplatného postavení Krymu jako klenotu Černého moře. Aksjonov byl právem hrdý na vše, co se mu podařilo. Než jsme se rozloučili, pozval na Krym pár zvědavých Američanů s tím, že jim všechny náklady zaplatí, aby se na vlastní oči přesvědčili o zázraku, který on a ruská vláda vytvořili.

Rusko je ve válce s Ukrajinou a kolektivním Západem a Krym se ocitl v první linii tohoto konfliktu. Když jsme s Alexandrem vyjžděli z Krymu na sever směrem k Chersonu a Novým územím (souhrnný název používaný v Rusku pro označení Doněcké a Luganské lidové republiky a oblastí Chersonu a Záporoží poté, co se oficiálně staly součástí Ruska), zarazila mě realita tohoto konfliktu, projevující se v podobě ruských vojenských vozidel, která přeplnila dálnici v obou směrech. Na samotné dálnici byl nepořádek. V roce 2022 byla čerstvě vyasfaltovaná. Ale za dva roky, které uplynuly od zahájení vojenské operace Ruskem, si těžký vojenský provoz vybral svou daň, silnice se prohýbala pod tíhou nákladních aut, tanků, dělostřeleckých zbraní a bojových obrněných vozidel, která brázdila její asfaltový povrch.

Přejeli jsme Severní krymský kanál, jehož koryto se naplnilo vodou v důsledku toho, že ruská armáda

vyhodila do povětří přehradu, kterou Ukrajina vybudovala za jasným účelem zadušení krymského lidu a jeho ekonomiky. Nyní tato životodárná tekutina volně proudí. Krym se vrací k životu. Na hranici mezi Krymem a Chersonem jsme se zastavili, abychom se ujistili, že naše osobní ochranné prostředky (neprůstřelné vesty a helmy) správně sedí a jsou snadno dostupné. Chystali jsme se vstoupit do aktivní válečné zóny a museli jsme být připraveni na všechny eventuality.

Ale i když mi Alexandr upravoval popruhy neprůstřelné vesty, myšlenkami jsem se stále vracel na Krym a k nabídce Sergeje Aksjonova. Myslel jsem na Fatimu, její rodinu a obyvatele Batalnoje. Myslel jsem na muže a ženy, které jsem potkával na ulicích Feodosie, Sevastopolu a Simferopolu loni v květnu i letos v lednu. Myslel jsem na hrdost v Sergejových očích, hrdost, kterou sdíleli všichni, které jsem potkal.

Krym je jejich domov. Krym je ruský. Krym je tatarský. Krym je.

A pro všechny tyto lidi bylo důležité, aby se ujistili, že zbytek světa tuto skutečnost, tuto realitu zná a chápe.

Ruská „cesta vykoupení“ přes Krym má sice několik výmolů, ale přesto existuje. Lidé na Krymu byli vykoupeni z hříchu více než dvacetileté ukrajinské špatné vlády a dalších hříchů ze strany kolektivního Západu a ukrajinských nacionalistů, kteří se snažili násilně potlačit touhu většiny krymského lidu žít jako součást Ruské federace.

Nevím, zda budu moci využít laskavé nabídky Sergeje Aksjonova – realita západních sankcí má na iniciativy tohoto druhu mrazivý účinek. Nikdy se však nebudu vyhýbat tomu, abych jako očité svědek dnešní krymské reality vyprávěl pravdu o tom, co jsem během svých návštěv této pozoruhodné země zažil. Fatima a všichni lidé, které jsem na Krymu potkal, si nic jiného nezaslouží.

AUTOR: Scott Ritter

Překlad: zvedavec.news

[ZDROJ](#)